

Téma: Héják és galambok – Konfliktus

2. szakasz: A konfliktus emberi ára

A fokozódó, erőszakba torkolló konfliktusok időnként azzal járnak, hogy az emberek feketén-fehéren látják a helyzetet, attól függően, hogy mit hisznek jónak vagy rossznak. Miért nem segít szinte soha egy ilyen kiélezett megközelítés abban, hogy megérthessük a konfliktusok összetett emberi oldalát?

E szakasz tanulási eredményei

A diákok:

- megértik a konfliktus etikai vonatkozásait
- elemzik a konfliktusok során kialakuló kategorizálást és egyszerűsítést, és azok társadalomra gyakorolt hatásait
- felismerik, hogyan szorul háttérbe az emberi szempont és – eltérő mértékben – hogyan csorbulnak az emberi jogok az erőszakos konfliktusok során

Rendelkezésre álló segédanyagok

3. segédanyag: Plakátok, illusztrációk
4. segédanyag: Fényképek, rövid leírások
5. segédanyag: Szemelvények, tárgyak, műalkotások
6. segédanyag: Szemelvények a gyermekirodalomból

1. csoportos feladat: Ellenségek és szövetségesek (Rendelkezésre álló idő: 10 perc)

Gondolják végig a diákok, milyen példákat tudnak felsorolni a jelenből és a múltból az ellenségekre, illetve a szövetségesekre. Ossa őket kis csoportokba és kérje meg őket arra, hogy az alábbi kérdések (és/vagy az Ön által használni kívánt ellenség/szövetséges viszonyt bemutató vizuális vagy írott anyag) segítségével vizsgálják meg és elemezzék a 3. segédanyagban szereplő propagandaplakátokat:

- Hogyan ábrázolják az ellenséget? Milyen hatást szeretnének elérni? Mennyire ragadta meg az akkori embereket ez a kép, és miért? A kép alapján mit tudhatunk meg a korabeli politikai háttérről?
- Hogyan ábrázolják az szövetségeseket? Milyen hatást szeretnének elérni? Mennyire ragadta meg az akkori embereket ez a kép, és miért? A kép alapján mit tudhatunk meg a korabeli politikai háttérről?

A feladat lezárásaként a diákok végiggondolhatják és megvitathatják, korunkban hogyan jelenik meg az ellenség, illetve a szövetséges képe. Kiket céloznak meg ezek az ábrázolások, és milyen médiumokat használnak erre napjainkban? A 3. segédanyag legutolsó képét (a Svájci Néppárt politikai kampánya) vagy egyéb példákat lehet felhasználni a vita elősegítésére.

2. csoportos feladat: Áldozatok (Rendelkezésre álló idő: 20 perc)

E feladat során a diákok a második világháború áldozatainak különböző csoportjait azonosítják. Felismerik továbbá, hogy a háború különbözőképpen, de hasonlóan tragikus módon sújtotta Európa minden egyes szegletét.

Kiindulópontként tömören határozza meg a diákok számára az „áldozat” fogalmát (lásd: *Fogalom meghatározások*) Ezt követően bontsa kis csoportokra az osztályt, minden egyes csoportnak külön lapon ossza ki a 4. segédanyagban szereplő képeket és rövid szövegeket, majd kérje meg őket arra, hogy párosítsák össze a képeket a leírásokkal. Az osztály közösen vitassa meg az eredményeket, majd a diákok újra gondolják végig az óra kezdetén meghatározott „áldozat” fogalmát. Árnyalják és helyezték tágabb kontextusba az áldozatszerep elképzelését az elkövető, a megmentő és a passzív szemlélő kategóriáinak bevezetése révén (lásd: *Fogalom meghatározások*). Vitassa meg velük azt az elképzelést, hogy áldozatként is képesek vagyunk a belső ellenállásra és akaraterőnk kinyilvánítására.

3. csoportos feladat: A gyermekek és a háború – Tapasztalatok és különböző megközelítések (Rendelkezésre álló idő: 15 perc)

Hogyan birkóznak meg a konfliktusokba keveredett gyerekek a körülöttük zajló eseményekkel? A gyermekeket sújtja leginkább az erőszakos konfliktusok szülte félelem, szenvedés és rombolás. Különösen kiszolgáltatottak és felkészületlenek annak megértésére, hogy miért robbant ki a háború, illetve ki az ellenség és miért. E feladat során a diákok olyan vizuális és írásos forrásanyagokat elemeznek, amelyek különböző módokon szemléltetik a háborús körülmények között élő gyermekek kiszolgáltatottságát.

Ossza kis csoportokba a diákokat. A csoportok egy részének az 5., a másik részének pedig a 6. segédanyagot ossza ki. Kérje meg őket arra, hogy az alábbi (a segédanyagban is szereplő) kérdések segítségével elemezzék az adott segédanyagokat, majd csoportonként adjanak válaszokat a kérdésekre:

5. segédanyag:

- Mit mutat be a szemelvény?
- Magyarázd el egy mondatban az egyes tárgyak jelentését és üzenetét!
- Milyen kapcsolatot látsz a négy elem (a szövegrészlet és a két tárgy) között?

6. segédanyag:

- Mely konfliktusról számolnak be az egyes részletek?
- Hogyan határoznád meg a használt nyelvezetet?
- Miben hasonlók és térnek el egymástól a különböző szövegek?

Szervezzen vitát, melynek keretében az 5. segédanyagot feldolgozó csoportok ismertetik válaszaikat a 6. segédanyagot feldolgozó csoportnak, és visszajelzéseket kérnek tőlük, illetve fordítva. A vita eredményeképpen sorolják fel a háborús körülmények között élő gyermekek kiszolgáltatottságának okait és megnyilvánulási formáit. A megbeszélés során válaszaikat írják fel a táblára.